

Utveckla den lokala och regionala lägesbilden – för en ökad trygghet

Insatsområde: Trygga miljöer

Regelbunden kartläggning och analys av den lokala problembilden sker för att ha vetskap om vad som kan påverka människors känsla av trygghet och för att kunna sätta in verksamma insatser. Lägesbilden kan visa vilka problem som är vanligast, var och när de sker och hur stor risken för utsatthet är samt att den samlade kunskapen ger underlag för att se hur utvecklingen ser ut över tid.

Kommunerna i länet tillsammans med polismyndigheten tar fram lokala lägesbilder som grund för sitt brottsförebyggande arbete och för att ha underlag till samverkansöverenskommelser och medborgarlöften. Några kommuner har ett systematiskt och kunskapsbaserat arbete medan det i flera kommuner återstår ett utvecklingsarbete.

Länsstyrelsen har under hösten 2019 gjort en inventering som visar att det finns behov av att fördjupa lägesbildsarbetet med kunskapsstöd och utveckling av orsaksanalyser, medborgarlöften och medborgardialoger. Det behöver också finnas metoder och goda exempel som är anpassade för de mindre kommunernas förutsättningar och behov.

Att minska utsatthet för brott och otrygghet i socioekonomiskt utsatta områden är två viktiga kriminalpolitiska mål. Långsiktigt brottsförebyggande arbete ska vara kunskapsbaserat, strukturerat och handlar om att fler insatser bör bli proaktiva istället för reaktiva.

Framtidstillstånd för Uppsala län (Vision bortom 2030):

Uppsala län har en befolkning som upplever en god trygghet och är ett samhälle fritt från brott. Ett strukturerat trygghets- och brottsförebyggande arbete är en självklarhet och tyngdpunkten av insatserna är främjande, förebyggande och när de behövs reaktiva.

Globala mål kopplade till insatsen: Agenda 2030, Mål 16

16:1 - minska våldet i världen, 16:2- Skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld, 16:3 - Främja rättssäkerhet och säkerställ tillgång till rättvisa, 16:4 - Bekämpa organiserad brottslighet, 16:6 Bygg effektiva, tillförlitliga och transparenta institutioner, 16.7 Säkerställ ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande och 16:A - Stärka nationella institutioner som förebygger våld, terror och brott

Lokala, regionala, nationella styrande dokument/beslut kopplade till insatsen:

Nationellt:

- Förordning (2016:1258) om regional samordning inom det brottsförebyggande området
- Regeringens skrift *Tillsammans mot brott - ett nationellt brottsförebyggande program*, Skr. 2016/17:126
- Den nationella ANDT-strategin (2016–2020)

Regionalt:

- Regional utvecklingsstrategi – En region för alla,
- Rådet för social hållbarhet – samverkansplan och överenskommelse.
- Regional ANDT-L-strategi (2017–2021)

Lokalt:

- Kommunala strategier inom det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet.
- Kommun och Polisens samverkansöverenskommelse och medborgarlöften.

Steg under insatsperioden 2020 och 2021:

Mål: *Gemensamt för alla rådets aktörer utveckla är att det systematiska och kunskapsbaserade arbetet för trygghet genom att ta fram lokala och regionala lägesbilder. Samt gemensamt utbilda, skapa ett processtöd och utveckla ett systematiskt brottsförebyggande arbete med de lokala och regionala lägesbilderna som arbetsverktyg.*

Datum	Aktiviteter 2020	Målgrupp
April-maj erbjudandet Augusti till december genomförande	1. Länsstyrelsen erbjuder fyra kommuner: stöd till lokal resurs för att ta fram förslag till beslutsfattare hur de kan utveckla lokala ANDT. Och brottsförebyggande arbetet 2. Stöd till fördjupad utveckling	Nr 1: Älvkarleby, Östhammar, Tierp och Heby – Östhammar och Heby sökte och beviljades stöd. Nr 2: Enköping, Uppsala, Knivsta och Håbo. Enköping och Knivsta sökte och beviljades.
10–11 nov	Grundkurs i praktiskt brottsförebyggande arbete	kommunpolis, kommunala samordnare inom trygghet, säkerhet brottsförebyggande, chefer och andra beslutsfattare.
11 juni, 18 sept. och 27 nov	Nätverksträff inom brottsförebyggande och ANDT-L.	kommunala samordnare och kommunpolis inom trygghet, brottsförebyggande och ANDT-L. Särskilt inbjudna är övriga rådsmedlemmar som vill medverka i lägesbilsarbetet.

- Länsstyrelsen får i samordningen av stödet processtöd och erfarenhetsutbyte via BRÅ hur regionala aktörer kan utveckla stödet för det regionala och lokala lägesbilsarbetet

Aktiviteter 2021

Fortsatta utbildningar i praktiskt brottsförebyggande arbete där lägesbilsarbete är kärnan och utveckling av processtöd i samråd med kommunerna och andra av rådets aktörer.

Aktiviteter inom plattformen (sker löpande 2020–2021):

Statistik – Görs lokalt inom varje kommun/lokalpolisområde utifrån kommunens egen statistik, nationella statistikdatabaser och i samverkan med rådets aktörer. Alla lägesbilder ska följas av orsaksanalyser innan åtgärd/insats

Analys – Lägesbilderna är ett arbetsverktyg som handlar om strukturerad insamling av fakta. Analys görs varje/vecka eller varannan vecka, uppföljning var fjärde månad och årsvis eller med ännu längre perspektiv.

Kunskap – Utbildning inom området lägesbilder och brottsförebyggande sker regelbundet (se ovan). Grundläggande utbildning i brottsförebyggande arbete sker i nov 2020. Nätverksmöten inom kommun-kommunpolis ger samverkan, möjlighet att dela kunskap och stöd samt att det ordnas med utbildning utifrån aktuellt behov.

Kommunikation – Rådets insatser följs upp regelbundet på nätverksmöten kommun-kommunpolis (4 ggr/år). Enkätundersökning kommun-kommunpolis görs i april 2020 med fokus på vilka behov som finns och hur nuvarande arbete inom lägesbilsarbete utförs. Övriga av rådets aktörer bjuds in till nätverksmöten kommun-kommunpolis när insatsen om lägesbilder diskuteras.

Uppföljning: De fyra kommuner som har lägesbilder samlar in faktaunderlag för uppföljning. Enkätundersökning görs i april för att inventera hur kommuner och polis jobbar med uppföljning och vilken typ av uppföljning som görs

Beskrivning av samverkan/nätverksforum/berörda aktörer:

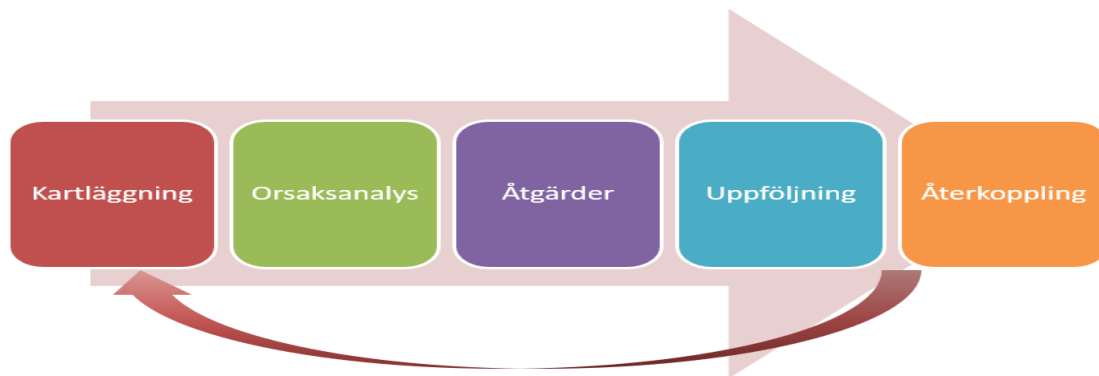
Länsnätverket för kommunala samordnare och kommunpolis inom brottsförebyggande arbete. Rådets aktörer har möjlighet att medverka vid särskilda programpunkter som handlar om utvecklingen av länets lägesbilsarbete.

Förväntat resultat: delrapport i indikatorer och processresultat december 2020:

Relevanta aktörer har erbjudits och flertalet har tagit del av de kunskapshöjande insatserna. Flera av rådets aktörer har bidragit med perspektiv och kunskap och ev. andra insatser och samverkan har utvecklats i det påbörjade lägesbilsarbetet.

Förväntat resultat: slutrapport i indikatorer och processresultat december 2021:

Det strukturerade och kunskapsbaserade lägesbilsarbetet finns och följs regelbundet i alla länets kommuner. Alla kommuner har även börjat göra orsaksanalyser för att kunna få fler proaktiva insatser istället för reaktiva. Lägesbilsarbetet är grunden i ett systematiskt arbete. Analys, införande av insatser och uppföljning kommer därefter och är lika viktigt för att ha ett strukturerat trygghetsarbete.

Figur 1 Ett kunskapsbaserat arbetssätt i fem steg